

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra ... .. 150 K
Ennél hosszabb időre előfizetést el nem fogadhatunk.

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő:
L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: **HEGEDŰS ÉS SÁNDOR**
Irodalmi és nyomdai részvénycsarnok

SZERKESZTŐSÉG: PIAC-UTCA 34. SZÁM
TELEFONSZÁM: 10-20

KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49. SZÁM
TELEFONSZÁM: 18

Sürgőny cím: Független Ujság Debrecen

Apponyi Ottó trónöröklési jogának védelméért

Budapest, október 2. Szombaton délelőtt Klebelsberg Kunó gróf helyettes miniszterelnöknel megjelent gróf Apponyi Albert két politikus kíséretében és közölték vele, hogy a Károly király halálával megüresedett magyar trónra a detronizáció dacára is betöltöttnek tartja, rámutatott azonban arra, hogy Ottó trónörökös részben bel, részben pedig külpolitikai körülmények folytán is, a magyar király koronázására előírt 6 hónapon belül nem tudta magát megkoronáztatni. Ezt a körülményt a kormány az azzal hozza tudomására, hogy véleményük szerint a trónörökös jogain semmi sérelem nem eshetett. Apponyi mindent előszóban mondott el, arról írást nem hagyott hátra, az aktuális jegyzőkönyv felvételét sem kívánta. A közlés után arra kérte a helyettes miniszterelnököt, hogy a bejelentést a kormány elnökének hozza tudomására és közölje a minisztertanáccsal és minden illetékes ténnyezővel.

Az eset bizonyos jelentőséggel bír. Természetes, hogy a kormány Apponyiék fellépése dolgában nem állt át

helyzet előtt, köti az 1921. évi 47. törvény. A királykérdés felvetése azonban nem fog vita nélkül maradni a politikai életben.

A legitimitás felfogására jellemző Gratz Gusztávnak erre vonatkozó ízenete:

— Jogilag érthető volt a megtette lépés és az azt követő nyilatkozat. A magyar alkotmány törvényei előírják, hogy a trón elfoglalására hivatott király 6 hónapon belül köteles magát megkoronáztatni. Ennek meg is kellett volna történnie, azonban Károly király halála után világos volt, hogy az alkotmány ezen feltételei nem lesznek betarthatók a mai körülmények között. Ottó megkoronázását meg kellett előznie a külügyi helyzet olyan gyökeres átalakulásának, amely a trónkérdés legitím megoldását lehetővé tenné. Ez a helyzet azonban ma nem áll fenn.

A kormány körében, mint hivatalos helyről ma kijelentették, ezt a kérdést kivárodlog elvi kérdések tartják és nem kívánunk vele foglalkozni.

Erről a nagykövetség értekezletének jelentést fog tenni.

Az előadó nem mondotta ki ugyan világosan, de mégis érezte, hogy a sikertelenségért Jugoszláviára hárul a felelősség és hogy Magyarország mindent megtett a meggyőzés érdekében.

Báró Vest Fedor külügyminiszteri titkár kijelentette, hogy Magyarország élenk sajnálja, hogy nem sikerült meggyőzésre jutni, mert mindig az a hő óhaj töltötte el, hogy biztosítsák az eredményt. Magyarország nevében köszönetet mondott Hymans előadónak és a népszövetség titkárságának a kérdésben kifejtett odaadó munkájukért.

Magyarország kötelezettségei a Habsburg kérdésben

Genf, október 2. A népszövetség kapuzárása előtt valamennyi tagnak hivatalos okmányokat nyújtottak át, a melyek Magyarország kötelezettségeit tartalmazták a Habsburg-kérdésben. Az okmányokat a fentálló szabályok szerint jegyzékbe vették és mellékeltek a kisanantnak a népszövetség főtákarához intézett levelét. Ebben a levélben a kisanant Magyarország felvételi kérvényével kapcsolatban kérte, hogy vegyék jegyzékbe azokat az okmányokat, amelyekben

Magyarország az antant hatalmakkal szemben nemzetközi kötelezettségeket vállalt magára a Habsburg ural kodóház tekintetében.

A fenti hírel kapcsolatban a MTI-t illetékes helyen a következők közléseire hatalmazták fel:

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter a népszövetség főtákaránál tiltakozást jelentett be a kisanant lépése ellen. A szóban forgó okmányok ugyanis a magyar kormány 1921 november 5-én a nagykövetség értekezletéhez intézett jegyzéke, amelyben — mint annak idején közölték is — jelenti, hogy a királyválasztás kérdésének felvetése előtt meghallgatja a nagykövetség értekezleten képviselt magyar hatalmakat és azok hozzájárulása nélkül nem intézkedik. Minthogy a kormány ezt a kötelezettséget kifejezetten a nagykövetség értekezleten képviselt nagyhatalmakkal szemben vállalta és ezt csupán tudomásul vétel végett közölték a kisanant államaival, a jegyzék regisztrálására a kisanant államai jogosítva nem voltak.

A magyar delegáció hazautazott

Budapest, október 2. Genfből érkezett jelentés szerint Bánffy Miklós gróf külügyminiszter és a magyar delegátusok elutaztak Genfből, hogy visszautazzanak Budapestre.

A numerus clausus a népszövetség előtt

Bánffy külügyminiszter kijelentette, hogy a numerus clausus nem irányul a zsidók ellen

Genf, október 2. A népszövetségi tanács előtt szombaton szóba került a magyarországi kisebbségek kérdésével kapcsolatban a zsidóság helyzete, főleg a numerus clausus és a zsidók egynemű polgári jogainak korlátozása. Gróf Bánffy Miklós külügyminiszter, mint Magyarország képviselője kijelentette, hogy semmi esetre sincs szó a zsidók ellen irányuló speciális rendszabályokról, mert a kérdéses intézkedések egyképpen vonatkoznak minden magyar állampolgárra.

Félhivatalos tudósítás a tanácsülésről

Genf, október 2. (A M. T. I. magánjelentése.) A népszövetség tagjai körében általános feltűnést keltett, hogy Edwards elnök záró beszédében rendkívül rokonszenves hangon beszélt Magyarország felvételéről. Magyarország felvételét a közgyűlés egyik legfontosabb eseményeként közé sorolta. Rokonszenvvel fordultunk — mondotta — Magyarország, e sokat szenvedett ország felé.

A közgyűlés után a népszövetség tanácsa tartott ülést. Ennek napirendjén szerepelt többi között az a felterjesztés, amelyet az Alliance Israélite és a Joint Foreign Committee of Jewish Board of Deputies and Anglo-Jewish Association intéztek egy év előtt a népszövetséghez a Magyarországon törvénybe iktatott numerus clausus ellen.

A felterjesztést a kisebbségek védelmére vonatkozó eljárás szabályai szerint közölték a magyar kormánnyal.

A magyar kormány nevében a népszövetség mellett működő genfi magyar titkárság válaszolt. Válaszában visszautasította a felterjesztés állításait és magyarázatát adja a törvénynek. A tanács úgy határozott, hogy mindenekelőtt ismernie kell, milyen módon alkalmazzák a numerus claususról szóló törvényt és tudnia kell, vajon a gyakorlatban csakugyan megsértik-e a kisebbségek törvényes jogait.

A magyar kormány azt állítja,

hogy erről nincs szó; a magyar nemzet parancsoló szükségének szem előtt tartásával akarja alkalmazni a törvényt, de számot vet a kisebbségek jogaival és érdekeivel.

A tanács elhatározta továbbá, hogy a magyar kormánytól kérni fogja a szükséges adatokat, hogy világos képet alkothasson magának a törvény végrehajtásáról.

Bánffy Miklós külügyminiszter is jelen volt Magyarországi képviselőként a tanácsülésen. A külügyminiszter bizonyos kiegészítő magyarázatokkal szolgált a tanács tagjainak. Megemlítette, hogy a szegedi Erzsébet-egyetemen igen sok zsidó avatultak fel.

A maga részéről hozzájárult ahhoz, hogy a tanácsnak megadja a szükséges tájékoztatásokat.

A magyar-szerb határkiigazítás

Genf, október 2. A népszövetségi tanács szombati ülése tárgyalta a szerb-magyar határkiigazítás kérdését. A kérdés előadójá Hymans belga kiküldött volt. Magyarország képviselőiben báró Vest Fedor külügyminiszteri titkár jelent meg.

Hymans jelentésének végkövetkeztetésében kifejtette, hogy Szerbianem akarja Magyarországnak visszaadni a Vendvidéket, de hajlandó átengedni a Vendvidék északnyugati szögletét a szél utat egy faluval egyetemben, hogy Magyarország beleegyez abba, hogy Magyarország külső területei ellenében kicsérélje. Magyarország kelenében kifejtette, hogy hajlandó erre a cserére, jelenti, hogy hajlandó a népszövetség Jugoszlávia elfogadja a népszövetség tanács döntését a határbirozság kintetében, amelyet a határbirozság teljes egészében Magyarországnak juttatni javasolt. Minthogy Jugoszlávia ezt az ajánlatot nem fogadta el, a kérdés barátságos rendezése nem sikerült.

Hymans élénk sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a tanács minden táradozása ellenére nem tudta az érdekelteket rávenni, hogy kölcsönös engedékenységgel tegyék lehetővé a határkérdés barátságos elintézését.

A magyar kormány kéri a jóvátételi állatszallítási kötelezettség felfüggesztését

Budapest, október 2. A magyar kormány az állatjóvátételi szállításokról szóló jegyzéket intézett a jóvátételi bizottsághoz. Ebben a jegyzékben a kormány bejelenti, hogy vállalt kötelezettségei értelmében most szállít 4700 állatot és ezt a szállítást még szeptember végéig befejezi. Az október végéig esedékes állatszallítást azonban csak akkor teljesítheti, ha ismét kényserrekviráláshoz fordul, vagy pedig újabb bankjegyeket bocsát ki, hogy külföldön szerezzze be az állatokat. Ami az első esetet illeti, a kormány

felhívja a jóvátételi bizottság figyelmét a kényserrekvirálásokkal járó veszedelemre, mert ezt a lakosság könnyen összetévesztheti a bolsevista rendszer által életbehozott rekvirálásokkal és ennek még ma is kellemetlen az emléke. A bankjegyek kibocsátása pedig a magyar korona utabbi árzuhanását vonná maga után. Ennek figyelembevételével a kormány kéri a jóvátételi bizottságot, tartson újabb ankétot és az ankét eredményéig függeszse fel ideiglenesen a 20,000 állat szállítására vonatkozó kötelezettséget.

Bethlen nem engedí újabb antiszemita politika kezdődését

A miniszterelnök a Gömbös-féle koncentrációról

Budapest, október 2. Gróf Bethlen István miniszterelnök tegnap délben, kététhi távollét után, visszaérkezett Budapestre. A miniszterelnököt, aki ma délben megjelent hivatalában, először gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter kereste fel és informálta a távollétében történt eseményekről.

Szerdán este újabb összejövetele lesz a kormánypárti képviselőknek és számítanak rá, hogy ezen Bethlen miniszterelnök is részt vesz. Vannak, akik azt hiszik, hogy a miniszterelnök szerdán nyilatkozik a tájédelmi koncentrációról és talán a külpolitikáról is, azonban ez csak feltevés, mint-hogy Bethlen ma délig gróf Klebelsbergnek kívül mással nem beszélt.

Budapest, október 2. Bethlen István gróf miniszterelnök arra a kérdésre, volt-e tudomása a Gömbös-féle akcióról és mi a véleménye erről, a következőket mondotta:

— A nyári parlamenti ülészak utolsó napjaiban Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselő azzal a kérdéssel fordult hozzám, volna-e az ellen kifogásom, hogy a többi keresztény-pártok egyes tagjaival megbeszéléseket folytassam a célból, hogy azok a képviselők, akik ambar különböző pártokhoz tartoznak, de a radikális-mus előretörését egyformán veszélyes-

nek tartják, közös eljárásban állapodjanak meg ezzel szemben.

A Gömbös által előadott tervhez a magam részéről azzal a feltétellel járultam hozzá, hogy ezek a megbeszélések nem a pártok nevében fognak lefolytatattatni és esetleges megállapodás sem a pártok között, hanem a pártok egyes tagjai között fog megkötöttni. Feltétel volt, hogy a jelenlegi pártkeretek meg ne bontassanak és olyan megállapodások ne létesítsenek, amelyek alkalmasak lehetnének az egységpártban a pártfegyelm lazítására. További feltétel az volt, hogy a megállapodások sem a kormánypolitikát, sem a kormány összehételét ne érintsék. Ilyen feltételek mellett a megbeszélések sikerét a magam részéről is óhajtottam.

Az izgalmat ezen tárgyalások felett egyes körökben az a körülmény is felkeltette, hogy a tárgyalások végeredménye szerint nem egészen szerencsésen a tájvédelem jelszava alatt indultak meg, amely jelszót csak kevesen értnek. Sokan tudatosan félreértenek és amely alatt a jelen esetben a közönség egyrésze hiból a már régebről ismert ölmohotokat, gogromjelszavakat, jogrend felborulást, szóval egy újabb antiszemita politika kezdődését sejtette. Ezeknek a körök-

nek megnyugtatóra kötelességemnek tartok annyit kijelenteni, hogy ilyen ambíció feléledéséhez a magam részéről soha hozzá nem járulnék, de a Gömbös akciója soha ilyen nem tervezett.

Venizelosz nem vesz részt a politikai életben

Páris, október 2. (Wolff.) Oltsiz, akit görög külügyminiszternek neveztek ki, visszautasította a külügyi tárcát és nem tér vissza Athenbe. Venizelosz mellett akar maradni, hogy hármikor rádelkészsére állhasson és munkájában támogathassa. Venizelosz athéni jelentés szerint dítólag arról értesítette a görög kormányt, hogy átveszi a görögök külföldi védelmét és visszavonhatatlanul elhatározta, hogy nem vesz részt a politikai életben.

Páris, október 2. A lapok jelentik Athénből: Gunarisz volt miniszterelnök és a többi politikai foglyot Aegina szigetén vetették fogságra. Hír szerint a monarchia ellenes mozgalom állandóan terjed.

Megakarták ölni Konstantin királyt

London, október 2. A Daily Telegraph jelentése szerint tegnap diplomáciai körökben azt állították, hogy a görög forradalmárok abban a pillanatban, amikor urrú lettek a helyzet felett, megakarták ölni Konstantin királyt és a minisztereket s csak a szövetséges diplomataknak és Franciaországnak közbelépésére állottak el ettől a szándéktól.

A királyi család elutazott

Athén, október 2. A királyi család Pál trónörökös kivételével hajóra szállt, hogy Patermoba utazzék. Semmiféle zavaró esemény nem történt.

Kitűnő férfi fehéreművek Frank Edénél

Svéd újságírók Debreczenben Van-e Debreczenben „cigányfalu”

Charles Pierre Backmann és Jolke Reimers svéd újságírók, akiket a magyar külügyminiszterium küldötte le Debreczenbe, hogy a magyar helyzetet tanulmányozzák, dr. Tatay Zoltán tanácsnok és dr. Felméry Ernő tb. aljegyző kalauzolására mellett vasárnap megtekintették Debreczen nevezetességeit. Megnézték a Csokonai-színházban a „Szerencsétlen” előadását, a városi könyvtárat, a múzeumot, az egyetemi építkezést, a református Nagytemplomot. A sok nézdegélés közben aztán kérétek kísérőiket, hogy a cigányfalvakat mutassák be nekik.

A városi tanácsnok meglepetéssel fogadta a furcsa kérést és jókedvűen adta tudomásukra, hogy ilyen nevezetessége Debreczennek nincsen. Erre a svéd újságírók kijelentették, hogy a külügyminiszteriumban informálták őket úgy, hogy Debreczenben cigányfalu is van. Az eset tréfának beillik, de komoly valóságában külügyminiszteriumunk alapos tájékoztatásig tákrözi vissza.

Érdekes és a külföldön rólunk terjesztett rossz híreket tákrözi vissza a másik eset, amely a Bika-kávéházban történt. A svéd újságírók vasárnap dében letekere a Bika-kávéházba mentek. Amint üldögélnek az egyik kávéházi asztalnál, elmegy előttük két nemzeti hadseregbeli főhadnagy.

— Sind die Héjas-Offizieren? — kérdi naíval az egyik svéd újságíró. Negyedórát tartott, míg kísérőik nagynehezen megmagyarázták, hogy ezek nem „Héjas-tisztek”, hanem a magyar reguláris hadsereg tisztjei.

A svéd vendégek vasárnap megfordultak a Deák Ferenc-utcai zsidó templomban is, ahol meglepte őket az ájátoskodók nagy száma és az imponáló méretű templom. A két külföldi hírlapíró ma reggel a gyorsvonattal utazott el.

Saját készítésű
fehéreművek
készen és mérték szerint
Herman és Friedman
PIAC-UTCA 10. SZÁM,
Bikával szemben.

Holnap kezdődik a török-görög békeértekezlet

A török csapatok a semleges zónában

Páris, október 2. Az Intrasegant konstantinápolyi jelentése szerint 300 főnyi török lovasság a Bosphorus európai oldalán fekvő Beidor mellett partra szállott.

A gyors átkelés magyarázata az, hogy Kemal elfogadta a szovjet kormányt az ajánlatát, hogy csapatait orosz hajókon átszállítja Euró-

pába, még pedig a Fekete tengeren a Dardenellák és a Bosporus megkerülésével, hogy a semleges zóna megsértése elkerültesék. Kemal így Kisázsia északi partjait. A Feketebe vonja össze csapatait. A Fehete-tengeren át az orosz hajók rövidesen megkezdik a nagyobb arányú csapat-szállításokat.

Az angorai kormány külügyminiszterének távirata Poincaréhoz

Páris, október 2. Franklin Bouillon tegnap Metz cirkáló jédelzetén Konstantinápolyba érkezett. Jussuf Kemal, az angorai kormány külügyminisztere szeptember 29-iki keltezésel Poincaré miniszterelnökhez a következő táviratot intézte:

— Van szerencsém excellenciádat arról értesíteni, hogy az angorai nemzetgyűlés arra a legyzékre, amelyet szeptember 23-án a szövetséges három kormány részéről kapott, néhány nap mulva fog válaszolni. Bizalommal az ígéretekben, amelyeket Franklin Bouillon rövid idő előtt a török haderők főparancsnokának, mint a Párisban legutóbb tanácskozára összeült szövetséges kormányok kiküldöttje tett és abban a meggyőződésben, hogy legrövidebb idő alatt tárgyalásra kerül a sor az igazságos béke megkötése céljából, parancsot adunk a hadműveletek megszüntetésére, amelyek Konstantinápoly és Csanak irányában a görög csapatok üldözése közben kifejlődtek.

Franklin Bouillon ígéretei meggyőzték bennünket arról, hogy az ententának Törökország jogos igényeit elismerő javaslatait az igazságerzete sugalta. Mivel azonban az a tény, hogy Trácia, habár csak egy napra is, a görög hadsereg igazgatása és megszállása alatt marad, az ottani török lakosságra nézve veszedelmeket és újabb szenvedéseket jelent, feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy Tráciát a Maricától keletre Drinápolyval együtt a görög csapatok rögtön irtssék ki és azt Törökország nagy nemzetgyűlésének kormánya vegye át.

Mivel az ententának az a kívánsága és javaslata, hogy a szövetséges tábornokok tanácskozára jöjjenek össze és a legsürgősebb kérdéseket velünk haladéktalanul tisztázzák, megfelel a mi szándékainknak.

azt ajánljuk, hogy ez a konferencia 1922 október 3-án üljön össze

Izzed basa tábornok, a török haderő főparancsnoka a nyugati fronton van részünkről kiszemelve arra, hogy bennünket Mudániában a konferencián képviseljen. Ha ön is elfogadja ezt az ajánlott határidőt, akkor kérem önt, jelölje ki azokat a tábornokokat, akik a szövetségeseket a konferencián képviselni fogják és közölje feltételeiket.

Kemal basa válasza az angol főparancsnoknak

Páris, október 2. Musztafa Kemal basa a következő választ küldte Harrington tábornoknak:

Van szerencsém az ön szeptember 27-iki táviratának átvételét igazolni. Képzelmű, mennyire kínosan hat rám az a körülmény, hogy Tráciában nem szüntenek meg a kegyetlenkedések. Biztosítékokat követelünk, hogy nem fogják megengedni a görög flottának, amely most kénytelen volt távozni Konstantinápolyból, hogy oda visszatérjen és reméljük, hogy a megszálló csapatok nem fognak ezután a konstantinápolyi lakosság ellen kényszerítő rendszabályokat alkalmazni. Végül annak a reménységünknek adunk kifejezést, hogy minden hajó szabadon be fog luthatni az anatóliai kikötőkbe. A mi a tervezett pusztítást illeti, amely Konstantinápolytól Csanakig terjedne, arra azt válaszolom, hogy minden tekintetben törvénytelen dolog magántulajdon elpusztítani. Nem szabad megfélemlíteni arról, hogy ezek a fegyverek és lőszeretek a miénk.

Annak ellenére, hogy a határozatok a mi tudunk és hozzájárulásunk nélkül egyoldalúan jöttek létre, mégis utasítottuk parancsnokló tisztjeinket Csanakban, hogy a csapatokat azokon a helyeken hagyják, ahol most állanak és minden összeköttetést kerüljenek. Ha ön is hajlandó vissza-

vonni csapattestét az ázsiai partról, mint tették az olaszok és a franciák, akkor mi is készek vagyunk a Dardenellákban levő csapatainknak parancsot adni, hogy valamivel hátrább vonuljanak vissza s elégedjenek meg a polgári és rendőri igazgatás gyakorlatával. Noha kénytelen vagyok visszatérni Angorába, hogy a nemzetgyűléssel érintkezésbe lépjek, szívesen ragadnám meg az első alkalmat, hogy önrel találkozhassam.

Musztafa Kemal basa.

A törökök a semleges zónában maradhatnak

Páris, október 2. A Petit Parisien londoni tudósítója hitelesen tudja, hogy

a brit kormány esetleg azzal is

Kemal pasa Franciaországgal köt szövetséget

Az új Törökország nem akarja folytatni a régi központi politikát

A „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, okt. 2. Bécsi diplomáciai körökben, miként bennünket informálnak, Musztafa Kemal pasa szándékairól igen érdekes hírek vannak elterjedve.

Diplomáciai körök értesülései szerint arról van szó, hogy a keleti kérdés végleges rendezése után Musztafa Kemal pasa Törökország nevében szó vesztéget ajánl fel Franciaországnak. Kemal pasa ezen szándékáról a párisi külügyminiszterium is informálva van és ezért támogatja a török követeléseket. Kemal pasa feljegyzése szerint Törökországnak szakítania kell a háború alatt folytatott külpolitikájával. Konstantinápolyban — nem Németország, hanem Franciaország mellett van a helye. Németország sohasem volt képes a török érdekeket támogatni, már ellibázott lépés volt azért Törökországnak a központi hatalmakhoz csatlakoznia, most pedig még kevésbé remélhet Törökország Németországtól támogatást. Kemal pasa egyébként a háború kitérésekor is élénk agitációt folytatott amellett, hogy Törökország ne a központi hatalmakhoz, hanem az antanthoz csatlakozzék. Kemal pasa agitációja azon-

beérett, ha a török csapatok, amelyek jelenleg a csanaki szakaszon helyezkedtek el, megfelelő távolságba visszahúzódának az angol vonalról, még ha ez a visszavonulás, amelynek mértékét és időpontját együttes tárgyalás útján lehetne megállapítani, a török haderőt nem is vonná ki teljesen a semleges zóna területéről.

Az angol főparancsnok uton van Mudánia felé

London, október 2. A vasárnapi lapok kiemelik Franciaországnak a világ békemegoldására irányuló erőfeszítését. A Sunday Express konstantinápolyi levelezője azt táviratozza, hogy előkelő török személyiségek közlése szerint Harrington tábornok angol főparancsnok már uton van Mudánia felé, hogy ott Musztafa Kemal basával tanácskozzék.

Az angolok hajlandók Csanak kiürítésére

Páris, október 2. Angol forrásból származó félhívtallos jelentés szerint Mudániában két értekezlet tartnak. Az egyiket Harri tábornok és Kemal pasa a semleges zóna kiürítési feltételeinek szabályozása céljából, a másikat a török képviselők és a szövetségesek tábornokai, a tráciai kérdés ideiglenes rendezésének megállapítására. Az angolok ügylátszóan hajlandók Csanak kiürítésére, ha a kiürítést először a törökök kezdik meg.

Szmirnai menekültek Debreczenben

Egy szemtanu Szmirna tragédiájáról

Három hetes hányattatás után Bosznay Dezső debreczeni kereskedőhöz három szmirnai menekült rókona érkezett, akik átéltek a szmirnai tüzvész teljes borzalmasságában. A menekültek olasz állampolgárok: Castelli István, Castelli Mária és Castelli Jenny, Bosznay Dezsőné közeli rokonai, sőt a 93 éves Castelli Mária nagynénje is. Munkatársunk Bosznay Dezső lakásán ma délután felkereste Castelli Istvánt, aki olasz nyelven bőbeszédűen mondotta el Szmirna végpusztulását.

Szmirna 500,000 lakossal bíró virágzó kereskedelmi város. Lakosságának csupán 10 százaléka török, nagyjából örmények, görögök és európaiak lakják. A török-görög háború kritikus fázisaiban az afium-kara hiszári ütközet volt döntő. Itt szenvedett a görög hadsereg katasztrofális vereséget, erről a görög hadjelentések bölcsen hallgattak. A lakosság azonban sejtette, hogy valami készül, mert az angol konzulátus az angol alattvalókat szeptember 5-én már hajókon elszállította.

Szeptember 9-én a reggeli órákban meglepetésszerűen török lovasság élén Kemal basa bevonult Szmirnába és a várost birtokába vette. A megszállás első napján aránylagos nyugalom volt, de az esti órákban a

török lovaskatonák és a csőcselék behatolt az üresen álló angol lakásokba és vandálmódra mindent kirabolt.

A hatalmas tüzvész, mely a félmillió Szmirnát szinte teljesen elhamvasztotta, szeptember 12-én kedden délnél 2 órakor keletkezett. Először a Grand Tavernen levő örménytemplom gyuladt ki. Ezzel egyidőben az európai üzletnegyed 3-4 háza is meggyuladt és percek alatt lángba borult az európai negyed minden háza. A tűz hihetetlenül gyors terjedését az okozta, hogy óriási déli szél dühöngött és házról-házra szórta a lángnyelveket. Pár óra leforgása alatt egész Szmirna lángban állott. A favázalások nagy robbanás döltek össze és az európai üzletek, amelyekben kincseket érő szőnyegetek és déligyümölcsöket halmoztak fel rak-táraikban, percek alatt a lángok martalékává váltak. A tüzvész által elpusztított épületek, amelyek onnan származtak, hogy a kelet-szokások szerint kis tartályokban a házban őrzik a petrolleumot, ezek a tüzvész által meggyuladtak és ágyudó-rejhez hasonló robbanásokat okoztak.

A tűz keletkezésének első perceiben még meglehetősen volna akadályozni tovarterjedését, azonban a tö-

A Csokonai-színház ismét beszüntette előadásait

A városi tanács ingyen fűtés és világítás adását javaasolja a közgyűlésnek

A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén foglalkozott a Csokonai-színház dolgaival. Az ügy már erősen aktuális lett, mert a mai nappal a színház megszűntette az előadásait a színházszintézis határozataiként s ma már nemcsak Debreczenben, hanem az ország minden városában az egyetlen Kecskemét kivételével bezárták a színház kapuit.

A tanács ülésére behívta Kardoss Gézát, hogy ismertesse a színház helyzetét.

Kardoss Géza igazgató részletesen hosszú előadásban ismertette a színház és a színházak bajait. Számadatokkal igazolta a nehéz gazdasági viszonyokat s azt, hogy egyetlen hónap alatt horribilis összeget fizetett rá a színházra. Az anyagi terhek súlyosa alatt az egész magyar színházat válsággal küzdők s a teljes tönkremenés előtt áll. A harminc társulat közül 29 megszűntette az előadásokat, mert nem bírja el a terheket, csupán a kecskeméti társulat játszik tovább, mert Kecskemét városa megadta a színházak a fűtést, világítást és ezenkívül 250,000 korona segélyt szavazott meg. Hosszasan fejtegette a debreczeni színház bajait. A közönség távol marad a színházról, mert a helyi árak nagyon magasak. Az ügyeleti díjakat 500 százalékkal emelték, Budapesten a miniszteriumban megígérték ugyan, hogy az ügyeletesség létszámát csökkenteni fogják hétről ötre, de az erre vonatkozó rendelet még nem érkezett le s a tiszti létszám megmarad. Rámutatott arra, hogy a színházak a város 600,000 koronát szavazott meg s ezzel szemben különböző címeken három és fél millió koronát fizet vissza a színház a városnak. Bruttó bevételének 45%-a megy le adóra.

O a társulat határozatával szemben nem helyezkedik, de minden ere-

jével igyekezni fog, hogy a legrovidebb idő alatt megnyissák ismét a színházat. Igen nagy baj az, hogy sokáig kell várakozni, a társulat feloszlik, mert a megszállott területekről ügynökök járják be a színházakat s a jobb erőket leszerződött megszállott területekre, ahol jobb fizetést kapnak s jobb gazdasági viszonyok közé jutnak.

Amennyire ember kérni, tud — mondta az igazgató — kéri a tanácsot, lássák be a társulat és az igazgató borzalmas helyzetét és segítsenek. A mozi, mert kulturális intézménynek mondják, 10% vigalmi adóval terhelik csak meg. Pedig egyáltalán nem kulturális intézmény, hiszen általában csak felnőtteknek játszik! Társulata, százharmine család éhezve és nyomorogva nem indulhat neki a tétel.

A városi tanács tagjai hosszasan tanácskoztak a kérdés felett. Megállapítást nyert, hogy az igazgató helyzete tarthatatlan. Kimondta a tanács, hogy rendkívüli közgyűlést hív össze a színház ügyében s ott javasolja a teljes fűtés és világítás megadását, egyben azt is, hogy a határozat azonnal végrehajtható legyen. Kedd délutánra pedig összehívják a színházi bizottságot.

Munkatársunk ma megkérdezte Kardoss Géza igazgatót a színház közeli jövője felől.

A mozgalom vezetése ma már teljesen az országos színházszövetséget kezében van — felelte Kardoss Géza. Bocsánatot kell kérnem a közönségtől a színház bezárásáért, amiért ezáltal nem terhel engem felelősség. A vidéki színházak keze meg van kötve. Ma vagy holnap várjuk az egyesület utasításait, hogy megnyissuk-e színházainkat, vagy végleg bezárjuk.

— **39-es bajtársi összejövetel.** A volt 39-es bajtársak folyó hó 5-én esütörtökön este fél 9 órakor elesett hőseik emlékét tisztelő összejövetelt tartanak az Angol-korállyal kisteremben (kapubejárattól balra). A vezetőség felkéri a 39-es bajtársakat, hogy az összejövetelen lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

— **Felhívás a volt 51-es tisztekhez.** Nebovidsky Tivadar ezredes ur megbízásából felkérem a cs. és kir. 51. (kolozsvári) gyalogezred volt tényleges és tartalékos tisztjeit, szíveskedjenek címüket október hó 8-ig velem közölni. Dr Zempléni V. Gyula orvos. Debreczen, Ferencz József-ut 16.

— **Adományok a debreczeni újságírók segélyalapja javára.** A Debreczeni újságírók segélyalapja javára újabban az alábbi adományokat kaptuk: Kemény János 1000 korona, Röllig Ede 1000 korona, Karikó Gyula 1000 korona, Azor Gyula 1000 korona Debreczen Vidéke Mezőgazdák Hittársulatának 1000 korona.

— **Az ecet ára.** Budapestről jelentik: Az ecet tájékoztató árát az országos központi árviszsgáló bizottság elnöke újból megállapította. Eszerint a fogyasztói ár literenként 10 fokos ecetnél 94 korona, 6 fokos ecetnél 56 kor. 50, 4 fokos ecetnél 37 kor. 50. Ez az ár az ország egész területén érvényes.

— **Dühöngő örült.** Kovács József-né Homok-utca 114. szám alatt lakó asszonyon ma délután dühöngő örületség jelei mutatkoztak. Rendőri fedezettel az egyetem elmegyógyászati osztályára szállították.

— **Megalakult a fűszeres kereskedelmi alkalmazottak alosztálya.** A folyton növekvő drágaság arra késztette a kereskedelmi alkalmazottak országos szövetségének vezetőjét, hogy a fűszeres alkalmazottak helyzetének égetően szükséges megjavításáért kebelében külön fűszeres szakcsoporthat állítson. Október 1-én tartott fűszeres alkalmazottak értekezletén megválasztották a szakcsoporthat vezetőjét, elnök Draskovics Rudóli, alelnök Kévesz Imre, titkár Panyóki Béla, jegyző Botka Sándor, bizalmi tagokká Kiss István, Halász György, Szabó András és Tóth Nándor. Felhívjuk azon kartársakat, kik még szövetségünknek nem tagjai, hogy még a hét folyamán kedd, szerda és csütörtök este 8—10-ig ideiglenes helyiségünkben Péterfia-utca 52. jelentkezzenek. Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreczeni csoportja.

— **A szabómunkások nyilatkozata.** A sztrájkoló szabómunkások a következő nyilatkozatot közlésére kérték bennünket. „Leves az „Egyetértés” vasárnapi számában leadott a nyilatkozat, mely szerint a szabómunkások csupán szolidaritásból mondták ki a sztrájkot. A sztrájk kitörésének fizetésemelési dinterencián kívül az is egyik fő oka volt, hogy a munkaadók nem adták meg a visszamenőleges fizetésemelést, valamint az is, hogy visszautasították az index rendszert.

— **A m. kir. áll. fémipari szakiskolán** október elsejére hirdett explóziós motor kezelői és stabil kazán futói tanfolyam a hallgatók csekély száma miatt október 9-ére elhalasztott. A tanfolyam csak azon esetben tartható meg, ha ötven jelentkező biztosítja a tanfolyam sikerét.

— **Gazdálkodók figyelmébe.** Békebeli árban készítek térli ruhákat elsősorú anyagból, legjobb kivitelben, Roth Bika-mozgó mellett.

— **„Remény”** vagyonmentő árverés kedden délután 3-tól, Piac-u. 85.

— **Hölgyeink** szíves tudomására hozzuk, hogy varrodánkban elsőrangú fővárosi térli munkacéret alkalmazunk s így módunkban van a mai körülmények között is a legelőfordulhatóbb árban, fővárosi izléssel dolgozni. Fülöp nővérek női és gyermekruha műterme Debreczen, Péterfia 14.

— **Zoro-wa Huru.** Sodrony ágycetét, békebeli legjobb minőséget készít Neumann, Péterfia-utca 19. sz.

— **Zsidó ünnepi imakönyvek,** izlées parókák, hajmunkák kaphatók Moskovicznál, Piac 56.

— **Utmutató, hivatalos menetrend** októberi kiadása megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

— **Harisnyákat,** kötött blouzekat a legolcsóbban készít Benyás harisnyagyára. Üzlet: Piac-utca 18. sz.

rök lovasság, mely az ország belsejében tapasztalt görög kegyetlenkedéstől fel volt bősztve, a tüzvésztől előkészítette. A modern vízvezeték megromgálták és a megszállás napján kihirdették, hogy a „vízvezeték vize meg van mérgezve”, úgy, hogy a tüzoltók víz hiányában teljesen tehetetlenek voltak. Ezer és ezer ember lett órák alatt hajléktalan. Minden vagyonuk a tüzben veszett. Szívacsaró látványt nyújtott, amikor mintegy 300000 ezer hajléktalan ember félőrülten rohant a tengerpart felé. Castelli István háza az utolsók között égett le. A 93 éves magával tehetetlen Castelli Máriát, a 77 éves Castelli István a hátán cipelte a tengerpartig, ahol a negyedmilliónyi embertömeg éhezve, mindenétől megfosztva várt mentőhajókra. A kikötőben álló hajók nagyobb része azonban angol és francia volt, ezeknek parancsnokai pedig csupán országuk alattvalóit vették fel hajóra.

A háromnapos tengerparti időzés alatt horzalmos jelenetek játszódtak le. A napokig éhező menekültek szívacsaró sirással szemlélték javaik tönkretételét. A tüzorkán, mely 48 órán át dühöngött a tengerpart felé sodorta a hamut és a menekültek nagyobb része kávébarnává változott a részálló perjétől. Az esti órák kísértetiesek voltak. A tüzvészestéjén megtörtént, hogy egy francia asszony a tengerparton adott életet egy gyermeknek. Azonban alig látta meg az apró francia Szmirna vérvörös egét, szílei, hogy a kínlóástól megmentésük a tengerbe vetették az ártatlan csecsemőt.

A török lovasság ölbe tett kezekkel szemléltette a tüzorkán pusztításait, ami egyébként sem sérlette érdekeit. A török nacionalisták ugyanis a világháború első éveiben már azt az elvet vallották, hogy Törökország kizsárlási részét meg kell tisztítani a nem mohamedánoktól. Az európai, ör meny és görög kulturától tehát egy elegáns kézmozdulattal megszabadultak: az idegenek hajléktalanokká váltak és így kényszerülve voltak elmenekülni.

A „hitetlen” Szmirna megbűnhődött.

Kemal basa, a török kemalisták vezére, a tüzvész keletkezésekor Szmirnában időzött. Autója a tüzvész első órájában végigszaladt a város füsttel tele utcáin, azonban a mentésre egy percére sem gondolt. A rengeteg idegen között azonban nem érezte magát biztonságban és előnyomuló hadaival Brüsszába ment.

Castelliéket a mentési munkálatokban egyedül résztvevő olasz hadihajók egyiké vette fel és 9 napos tengeri út után Triesztben tette partra.

A tüzvész következtében — mondja az öreg Castelli — magyar pénzben felbecsülhetetlen vagyonok mentek tönkre. Az összes bankok, üzletek, házak, az idegen államok konzulátusi épületei elhamvadtak, egyedül a francia alapítású Credit Lyonnais bankház tudta értékeit hajóra téve megmenteni. Száz és száz család hozzátartozója lelta a lángok között halálát, a felbőszült török csészelék pedig rengeteg örményen és görögön kívül több európai angol és svéd családát irtott ki.

A virágzó kikötőváros már a tüzvész követő esütörtökön a földdel egyenlővé volt téve. Üszkösödő romok merednek az ég felé, a roppant értéket képviselő világhírű szmirnai szőnyegek elhamvadtak. A kereskedő városban ma egyetlen nyílt üzlet nincs, csupán az épen maradt török városrész lebujaí vannak nyitva. A törökök az örményeket vádolják a kvuitogatással, azonban ennek ellene szólnak a körülmények: a tűz az örmény templom mellett keletkezett és egyetlen örmény ház sem került el a pusztulás, ellenben a város déli részén levő török negyedig még a füst sem ért el, mivel délről jövő északi szél csak az északi keresztény negyedek felé röpítette a tüzcsóvákat, amely 300,000 embert juttatott kol-dusbotra.

Castelliék olasz igazolványokkal jelentkeztek a debreczeni rendőrség külföldieket nyilvántartó osztályán és október 30-áig kaptak ideiglenes tartozkodási engedélyt.

Hizott és sovány sertéseket
legmagasabb napi áron értékesít
Baranyi és Nagy Arany János u.
2. Telefon 11 71.

Tozsdei magánforgalom

Zürichi zárlat 22

B u d a p e s t, október 2.

Értéktőzsde. A kávéházi magánforgalom ma teljesen szünetelt, úgy, hogy még a tájékoztató árfolyamokat sem lehetett megállapítani. A bankok egymásközi forgalmában az irányzat szilárd volt, a hangulat bizakodó. Klottid 11500—2000, Magyar Hitel 9300, Salgó 76000, Közuti 10200, Rima 16000, Általános közsén 14200, Magnezit 120—122000, Izzó 48000, Athenaeum 10000, Lichtig 1700.

Zürichi devizák

Zürich, október 2. (Zárlat.) Berlin 31, Holland 207 és fél, Neyork 536, London 2354, Páris 4065, Miláno 2290, Prága 1660, Budapest 22, Zágráb 182 és fél, Szófia 320, Varsó 6, Bécs háromnegyed, osztrák bélyegzett hétnyolcad.

Esti Zürich: Budapest 21, Berlin 30.

A devizabiztosít hivatalos árfolyam lapja

	Valuták:	
	Vétel	Eladás
Napoleon	9400.—	—
Angol font	11125.—	11425.—
Dollár	2500.—	2575.—
Francia frank	190.—	195.—
Márka	1.60	1.80
Lira	105.—	110.—
Osztrák korona	0.320	0.330
Lei	15.—	16.—
Szokol	78.—	82.—
Svájci frank	470.—	485.—
Dinár	31.20	32.80
Lengyel márka	0.31	0.32
Hollandi forint	970.—	995.—
Devizák:		
Amsterdam	970.—	995.—
London	11125.—	11425.—
Bukarest	15.—	16.—
Berlin	1.60	1.80
Olaszország	105.—	110.—
Páris	190.—	195.—
Prága	78.—	82.—
Svájc	470.—	485.—
Bécs	0.320	0.330
Zágráb	7.80	8.23
Newyork	2500.—	2575.—
Varsó	0.31	0.32

HIREK

— **Hajdumegye új tb. tiszti főügyészei.** Dr Nagy Sándor debreczeni és dr Bereney Gyula hajdunánási ügyvédek a főispán Hajdúvármegyéhez tb. tiszti ügyészekké nevezte ki.

— **Evangélikus vallásmentési szülői értekezlet** volt vasárnap d. u. a Miklós-utcai templomban. Farkas Győző lelkész előadásában rámutatott a vallásmentés nagy horderejére, egyben hangsúlyozta, a családnak a vallásos neveléssel kapcsolatban fennálló kötelességeit. A hallgatóság hála-lásan fogadta az előadókat, melyekhez dr Galánty János, dr Horvay Róbert és végül Uray Sándor ref. lelkész is hozzácsatlakozott, utóbbi utó-rónok minősítette a lelkész ezen kezdeményezését. Sajnos, számos szülő akinek eddig ott lett volna a helye, nem vett részt az értekezleten.

— **Kormányzói elismerés életmentésért.** Budapestről jelentik: A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy Pelányi Aladár tanuló, sárospataki lakosnak, egy ifjunak és Hoffmann József sárospataki lakosnak egy embernek a vízből bátor és öneláldozó magatartással véghez vitt kimentéséért elismerése tudt adassék.

— **Egyetemi évmegnyitó.** A debreceni m. kir. Tisza István egyetem e hó 9-én iktatja be ünnepélyes keretek között az ezévi rector magnificust és az egyetemi tanácsot valamint megnyitja az új tanévet is. Az ünnepély a református Nagytemplomban tartandó istentisztelettel kezdődik. Az istentisztelet után a beiktatási ünnepély a kollégium dísztermében lesz.

— **A Déri-muzeum bizottságának** ülése. A kultuszminiszterium éresítette a tanácsot, hogy a Déri-muzeum bizottsága e hó 6-án Budapesten ülést tart, hogy arra Csürös Ferenc dr kulturtanácsnokot és Zoltay Lajos h. muzeum igazgatót küldje fel.

— **Árverés.** Hétfőn délelőtti tartották meg az árverést a Horváth-féle téglagyár mellett levő 10 hold városi föld haszonbérletére, amelyen 340000 koronával a legmagasabb ajánlatot Vass József tette, aki eszerint holdanként 34000 korona haszonbért ígért.

Saját műhelyombon készült finom szőrme bundák kaphatók Nagy József szűcsmesternél, Szentanna 3.

Zoro-wa Huru.
Kalapok, sapkák, divatárak, ural fehérművek, legszebb választék Frank Imrénél Piac 43.

Batuala, a Goncourt-díjalt jutalmazott néger-regény, Irta René Maran, fordította Kosztolányi Dezső, megjelent. Ára K 184.—, Kapható: Hegedűs és Sándor irod. rt. könyvkereskedésében.

Szücsmunkákat jutányosan ívit Adler szűcs, Piac 30., udvarban. Ugyanott kész áru kapható.

Frank Ernő rövidáru nagyraktára, Csapó-utca 11. sz.

Zoro-wa Huru.

== SZINHÁZ ==

Vigszínházmozgó: Gyémánthiánák. Hatalmas kalandorregény. Délafrika gyémántmezőin játszódik. Kísérő: Cirkusz Bellada. Dráma. artisták világából.

Szerdán Pokolkő, főszereplő Jack, a csodamaíom.

Pénteken: Petrovics első berlini bemutatója.

Omnia-mozgó. Ma kedden utóliára a nagy sikert aratót Várasszonva. Ludwig Ganghópi regénye, filmen 5 felvonásban.

Zola Emil — Madelein Ferrat című drámája Franceska Bertini főszereplésével ma utóliára az Apollóban.

Zoro-wa Huru.

== SPORT ==

Nyílt a bajnokság

A fordulatokban gazdag futballbajnokság őszi fordulója tegnap niabb meglepetéssel szolgált. A NyTVE saját fészékében 2:1 arányban megverte az eddig veretlen DVSC csapatát és ezzel a győzelmével a jogos bajnokaspiránsok közé avanzált. A mérkőzés nélkülözött minden szépséget, mert az egész nap eső sártergerré változtatta az agyagos Buitosi pályát. Az első félidő 20. percében Weisz a NyTVE centerhalfja megrugta Molnárt a DVSC balszélsőjét, aki visszarugta, mire Szabó Kálmán bíró mindkettőjüket kiállította. A II. félidő 44. percében kiállították még Reichmann (NyTVE játékos) is. A gólokat Guttman (NyTVE és Wampetich (DVSC) rúgták.

A NyTVE győzelme egyvonalba hozta a küzdő feleket és most a DVSC, NyTVE, DTE, DMTK egyenlő eséllyel néznek a bajnokság elé. A DEAC tartalékos csapata jól sikerült II. félidő után 7 góllal verte a DMTE legénységét.

A MOVE—Karcagi Sport Egylet vasárnapi atletikai versenye, amelyen Debreczenből a Debreczeni Gazdasági Akadémia Sport Egylete, Debreczeni Egyetemi Atletikai Club, MOVE Debreczeni Sport Egylet és

a Debreczeni Tornaegyesület atlétái vettek részt, kedvezőtlen esős időben zajlott le az alábbi eredményekkel: 100 méteres síkfutás előverseny: 1. Pásztor Gyula DGASE 12.1 mp előny nélkül, 2. Drapalik Zoltán MOVE KSE 12.2 mp 5 m. e., 3. Hadházy Géza DTE 12.3 mp 6 m. e. 400 méteres síkfutás: 1. Hadházy Dezső M. OVE-DSE 62.2 mp., 2. Lipóczy Norbert DGASE 62.4 mp 3. Pásztor Gyula 62.5 mp. 900 méteres síkfutás: 1. Csekey Gyula MOVE-KSE 2 p. 23.5 mp. 2. Vízely Kálmán DEAC 2 p. 23.6 mp. 3. Hadházy Géza DTE 2 p. 27 mp. 10000 méteres síkfutás: 1. Csekey Gyula 36 p. 38.4 mp kerületi rekord idő alatt. Távolugrás helyből: 1. Scholtz Albin DGASE 2.72 m. 2. Lipóczy Norbert 2.64 m. Súlydobás előverseny: 1. Dániel László MOVE-KSE 9.73 m., 60 cm előny. 2. Hadházy Dezső MOVE-DSE 9.35 m., előny nélkül. 3. Drapalik Zoltán MOVE-KSE 9.19 m., 1 m előny. Diszkoszvetés előverseny: 1. Dániel Béla MOVE-KSE 25.32 m. 2. Hadházy Dezső M. OVE-DSE 25.25 m., előny nélkül. 3. Drapalik Zoltán MOVE-KSE 24.32 m., 2 m. előny.

MASZ keleti kerülete október 12-én délután 2 órai kezdettel a DTE nagyerdői sporttelepén kerületi pontszerző atletikai versenyt rendez, ifjúsági és senior versenyzők részére. Versenyszámok: 100, 300, 500, 1000 és 3000 méteres síkfutás, helyből magas, helyből távol, magas, távol és háromugrás, súlydobás, diszkosz és gerelyvetés. Nevezési díj nincs, nevezni a helyszínen lehet.

== NYILTTER* ==

Értesítem tisztelt vevőimet és a nagykereskedő urakat, hogy Bartos Jenő úrtól békésen elváltam, Csapó-utca 19. alatt Révész-áruház címen üzletet nyitottam, eddigi pártfogásukat köszönöm és továbbra is kérem. Tisztelettel Róth (Révész) Jenő.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

GYŐZŐDJÖN MEG!

Brilliansért, aranyért a legmagasabb árt fizetem. GRITSCN ékszerkereskedő Verbőcezi-u. 2. sz. (Iparkamara)

Mindenmü Gép- és kereskedelmi öntvényeket

témintéseket azonnal szállításra legolcsóbban vállal Alföldi Vasöntőde Gép- és lakatosáruhágy, WEISZ ÉS BAUER Debreczen, Újvárosi-ut 5. szám. Telefon 12-50. Telefon 12-50.

Elkészültek az őszi divat glace-, anti-lap- és szarvasbőrkeztüük
Schön Sándor keztyü-, kötszer- és orvosi műszertárában
Debrecen, Piac-utca 14 sz., Csapó-utca sarok.

Aranyért, ezüstért, brillians ékszerekért a legmagasabb budapesti napi árat fizetek
POLLÁK ékszerész
Piac-utca 79. sz.

Száraz tűzifa
eladás Ötmalom-utca 9. (Kigyó-utca mellett.) Iroda Simonffy-utca 29. szám.

Mielőtt bevásárol fontos érdeke, hogy felkeresse az újonnan berendezett **KÖVÉR ÉS RÓTH női divatáruházát, Csapó-utca 37.** (Burgondia sarok) Tisztviselők és nyugdíjasok kedvezményben részesülnek!

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 korona, minden további az 3 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további az 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTELE

Ores
üveget mindenkinél drágábban vesz — Fábán, Hatvan-utca 10.

Veszek
fehérműveket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-u. 7.

Uj
és használt butorok vétele és eladása Ötmalom-utca 9., Kigyó-utca mellett.

Ocska ólmot
ólmocsoveket és tömitéseket, ólmóedényeket és súlyokat bármily mennyiségben **magas áron veszünk.**
Cím a kiadóhivatalban

ELADÁS

Hálók, ebédlők és többféle butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac 37. — (Kistemplombazár) Fenyvesnél.

Írógépek
kellékek, irodai cikkek **gépleírások nyomtatványok** legolcsóbban
Üzv. **Árdó Miklósné** írógép cégnél **Simonffy-u. 2a II.** Telefon: 13-53.

Hálók, ebédlők, diványok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban **Paplanvarrodában** minden szakmabeli munkát készítik szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11.

20% olcsóbban mint bárhol! Hálók, ebédlők, urali szobák, konyhaberendezések, — piüsch diványok, hencserek, műasztalok által stilszerűen elkészítve, kizárólag — **Lelkovits** butoráruházában beszerezhetők, Simonffy-utca 6. sz. — Cégre, címre ügyelni!

39-es magasszáru, fekete női cipő, teljesen új (kézimunka) jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Bakos István
vaskereskedése Csapó-u. 88.

Debreczenben sehol sem vásárol olyan olcsón babakelengyét, vásznat, zeffirt, barhettet, kendőt mint **Üzv. Csengeriné** áruházában, Csapó-utca 18.

Tűzifa

felaprítva, hasábban és ölenként legolcsóbb napi árban beszerezhető Unio tűzfatelep részvénytársaságnál, Ispóty-telep 1. Telefon 779.

3 drb vasrolló teljes jó állapotban — eladó. Péterfia-u. 18.

Száraz tűzifa
felaprítva és hasáb állapotban, — hazaszállítva megrendelhető. — **Cserép és téglagyertya és kicsinyben. Cementlapok. Fabehozatali és 6-reskedelmi B.-T. telepein**
Pestí-u. 2. sz. **Telefon: 13-95.** Homokkerti (Gázgyár és Közraktár közötti) telepen **Telefon 13-96**

4 drb 5 ezer cseh koronást elvesztettem. Lelkes megtalálót kinyomozva, kérem adja vissza összes vagyonomat. Cím a kiadóban.

Boroshordókat, pincét, használatra kinnlók. Poroszlai-ut 10. Telefon 273.

Must
circa 30 hektó sestakerti, még ezután szűródik. — eladó. Ó-hor is van. Poroszlai-ut 53., délutánonként.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliansat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongora-hangolást, javítást, — hosszú zongorák rövidítését elvállalja Liska, Bethlen 27.

Munkáslányok, gyári szolgáló jó fizetéssel azonnal felvétetik. Teleki-utca 100. szám.

Selyem harisnyák sarkalását, — talpalását, fejelését is elfogadja a Paszománygyár, Piac 32.

Iskolai tanévre teljes ellátásra elfogad orth. izr. urali család két urali leányt. Zongora használat. Cím a kiadóhivatalban.

Gyors- és gépirónót keressünk. Irásbeli ajánlatok fizetési igények közlésével **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai r.t.-hoz nyújtandók be.

Elcserezhető egy négyszobás, verandás **kerteségi lakás,** sertés- és baromfitartásra alkalmas udvar egy belvárosi három-négy szobás lakással. Cím a kiadóban.

VEGYES

Rézüstöl, — pálinkafőző-, mosó-, lekvárfőző és cserüstök, vízmelegítők, üstházak, legolcsóbban kaphatók **Mándoki Ferenc** rézművesnél Debreczen, Arany János-utca 13. sz. Cinezést vállal, ócska rezet vesz. Telefon 12 42.

Rőfösárut kereskedőknek
olcsón elad **Telchmann Béla** kézműáru nagykereskedő Debreczen, Piac-utca 83. szám.

Pálinkafőző, lekvárfőző, timárüstök raktáron, valamint javítókat elvállal Holczman Ferenc rézműves. Kossuth-utca 11.

Zola
műorás! — Bármilyen komplikált órák javítását jutányosan, gyorsan és pontosan készítik. Egy tanuló felvétetik. Hatvan-utca 35.

Elektra elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2, I. em. Telefon: 895.

Szathmári asztalos — mindenféle asztalos munkákra olcsó árajánlattal szolgál. Rákóczi 11.

Telefonok, villamos csengők, villanyozó gépeket berendez. Izzólámpák és villamos felszerelési cikkek a legolcsóbb napi árban beszerezhetők — Földvárinnál, Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár, Széchenyi-utca 55. szám. Telefon: 168.

Kun József késműves
Széchenyi-u. 1.

Posztó- és gyapjuszövet üzletben megérkeztek a **friss őszi és téli áruk**
Nagyválasztékban téli kabát szövetek fiúk és leányok részére olcsó árban **DOMÁN** „Arany-Bika” bérház, József k. herceg-utca 3. sz., a gőzfürdő mellett. Kilitó fiu vagy leány felvétetik.